

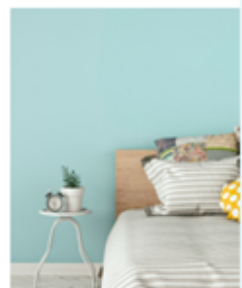
# JAARVERSLAG

# 2023

DE RUSTPLEK NEDERLAND



Een kamer in  
een gastvrij  
huis om tot  
rust te  
komen





## BESTE LEZER

2023 was voor Rustplek Nederland een rustiger jaar. Dat voelde na vier jaar pionieren een keer heel fijn. Veel ideeën konden we in 2023 afronden en beschikken nu over een goede basis voor doorgroei. Met onze folders, stickers en de sleutelring-kaarten zijn we in bezit van mooi promotiemateriaal dat goed gebruikt wordt. De vernieuwde website was 2022 bijna klaar en is nu functioneel. Evaluatie laat zien dat ons aanbod duidelijker is en geïnteresseerden snel op de pagina terecht komen waar ze willen zijn. Vooral het gezamenlijke inschrijfformulier met keuzemogelijkheden zorgt ervoor dat aanvragen direct bij het juiste initiatief terecht komen en potentiële gasten sneller een antwoord krijgen.

Onze focus was in 2023 vooral gericht op het vergroten van de naamsbekendheid om nog meer mensen in een kwetsbare situatie een tijd van rust te kunnen bieden. De navraag naar rustplekken en de nachten, die onze gasten in rust en veiligheid bij een gastgezin konden doorbrengen zijn behoorlijk gegroeid. We hadden wel nog meer belangstelling voor ons aanbod verwacht. Een aantal gastgezinnen hadden dit jaar geen gast in huis. Het lijkt erop dat het openbare interesse aan 'huisvesting bij particulieren' weggezakt is na de 'Oekraïne-Storm' die veel mensen aan het denken gezet had over het delen van hun huis. Je leest af en toe nog iets over hospita-verhuur (wat niet bij het concept van de Rustplek past). We zullen verder onderzoeken hoe we ons aanbod beter onder de aandacht kunnen brengen.



De maatschappelijke ontwikkelingen laten een ander beeld zien.

De Expert Mensenrechten VN is kritisch over de beschikbaarheid en betaalbaarheid van woningen in Nederland. Huisvesting was in de zomer onderwerp nr. 1 bij de verkiezingen, een belangrijk onderdeel van bestaanszekerheid. Het ETHOS-onderzoek van Kansfonds en de Hoge School Utrecht in Noordoost-Brabant liet zien dat de daadwerkelijke dakloosheid veel hoger is dan de officiële cijfers doen geloven – die gingen ervan uit dat het de goede kant op gaat. Vooral vrouwen en kinderen zonder specifieke hulpvraag behalve veilige huisvesting blijken een vergeten groep die nergens meetelt. En sinds de verkiezingen op 23 november 2023 lees en hoor je bijna niets meer over plannen om dit probleem te verhelpen.

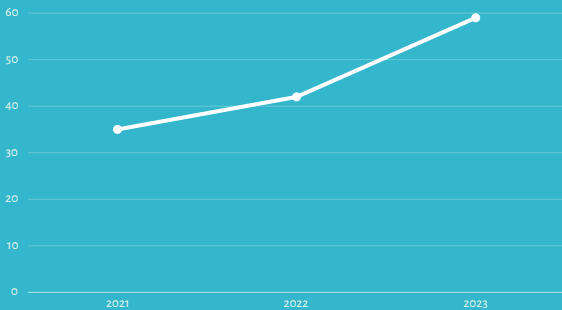
De landelijke aanpak dakloosheid 'Eerst een Thuis' laat gelukkig kleine stapjes vooruitzien. Er is veel scholing voor gemeenten, hoe dakloosheid te voorkomen is. Hierbij speelt het aanbod van particuliere woonruimte een bescheiden rol. En Housing First, een concept uit Finland, zal verlichting brengen voor degene die al langer dakloos zijn.

We hopen op een gastvrij 2024.

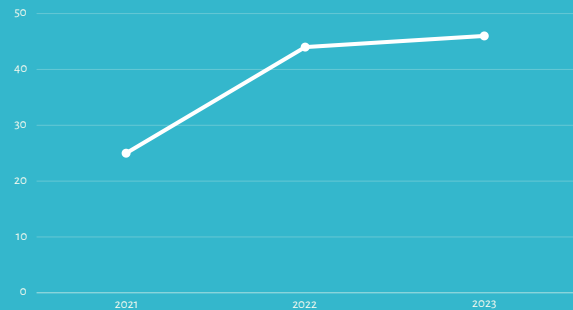
Jutta Hermann en Wim Geurts



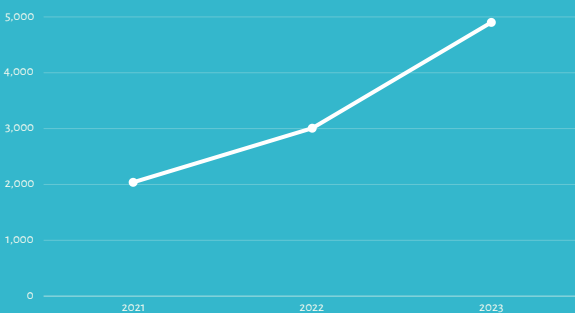
### Gastgezinnen



### Trajecten



### Nachten onderdak



**AANVRAGEN: 202**

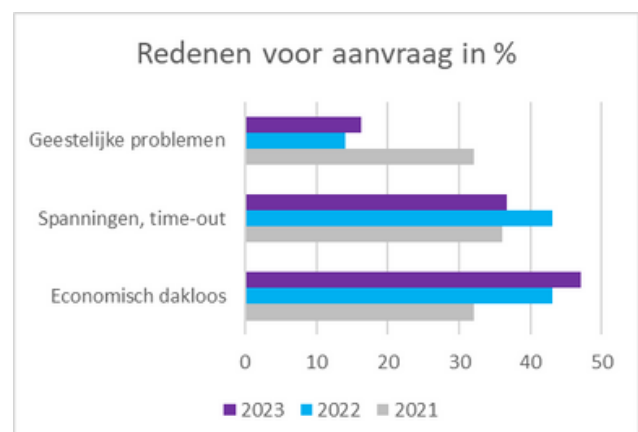
WAARVAN

ECONOMISCH DAKLOOS: **95**  
 TIME-OUT/ HUISELIJK GEWELD: **74**  
 GEESTELIJK HERSTEL: **33**

## CIJFERS 2023

- Het aantal gastgezinnen groeit om 40%. In totaal kwamen meer dan 20 nieuwe gastgezinnen erbij. Van een aantal moesten we door verhuizing of verandering in de gezinssituatie afscheid nemen.
- Het aantal trajecten groeide nauwelijks. Vooral bij de 'losse' gastgezinnen die niet aan een lokaal initiatief verbonden zijn is het erg lastig om geschikte gasten te plaatsen. We hebben via mail alle betrokken wijkteams en wethouders geïnformeerd over het landelijke aanbod, helaas nauwelijks respons gekregen.
- Het aantal nachten onderdak steeg om bijna 40% naar 4902. Dat zijn 13,4 jaren!! Gasten verblijven **gemiddeld 107 nachten bij een gastgezin (2022: 68 nachten)**.

**Conclusie:** de voornaamste reden voor de beperkte groei van plaatsingen is, dat de doorstroom van gasten naar alternatieve huisvesting vanwege het woningtekort steeds moeilijker wordt. Daarom verblijven de gasten duidelijk langer bij een gastgezin en blokkeren zo een plek voor anderen. Dit correspondeert met het feit dat economisch daklozen inmiddels de grootste groep van aanvragers zijn.





## SAMENWERKING MET LOKALE INITIATIEVEN

Inmiddels hebben we 5 lokale initiatieven waar we heel blij mee zijn.

**Amersfoort** en **Dordt** als de meest ervaren, **Ridderkerk** mooi in ontwikkeling, **Merenstreek** nog zoekend en **Breda** nieuw erbij.

Bij elk initiatief waren we op bezoek om de resultaten, de ontwikkelingen en de wensen te bespreken.



Vier keer in 2023 kwamen we online bij elkaar voor een intervisie. Hier ging het vooral om de bespreking van casuïstiek en het uitwisselen van tops en tips.

In mei 2023 hadden we een marketing webinar, verzorgd door Nico de Jong. Vraagstelling was hoe we de naamsbekendheid van De Rustplek in het algemeen kunnen vergroten door gebruik van social media en betere samenwerking.



# NIEUW VOOR ONDERSTEUNING

Hij is klaar: de e-learning course voor nieuwe kernteamleden en trajectbegeleiders. In drie modules – afwisselend tekst en filmpjes – nemen we nieuwe vrijwilligers stap voor stap mee in een Rustplek-traject. Het gaat om een basismodule, een module over communicatie en een module over het ondersteunen van gastgezinnen. Alle belangrijke onderdelen van een traject gast-gastgezin komen aan de orde: het concept op zich, het profiel van een gastgezin, de inschrijving van een gast, het voeren van een intake- en kennismakingsgesprek, de matching, de begeleiding tijdens een traject en hoe te handelen als het niet optimaal loopt (denk aan conflicten, cultuurverschillen etc.). De e-learning course is een aanvulling op bestaand ondersteuningsmateriaal (handleidingen, gespreksleidraad voor intake en kennismaking, overzichten enzovoort).



## E-learning Course Voor Trajectbegeleiders



GEBORGEN  
ONTPLOOIEND  
DELEND



# MATERIAAL VOOR MARKETING & COMMUNICATIE

Vooraf mooi om te vermelden: het materiaal dat we tot nu toe ter beschikking gesteld hebben lijkt goed te werken. We moesten behoorlijk wat folders voor verschillende kernteams laten bijdrukken. De 'Sleutelring-vragen'-kaartjes waren helemaal op en we hebben nieuwe laten maken. Uiteraard met een geactualiseerde lijst van alle lokale initiatieven.

Bijzonder is de nieuwe animatiefilm, ontworpen door Marije de Jong van M68graden. Deze is voornamelijk gericht op gastgezinnen om ze alles rondom oriëntatie (Welke gasten? Hoe lang? Welke bijdrage?), de matching en de tijd van samenwonen uit te leggen.

De film is via ons Youtube-kanaal en op de website onder 'Voor wie – gastgezinnen' te bekijken.

<https://youtu.be/AL5D2zA1onQ>



Collectes kerken



€ 3.- per maand  
Vriend  
van de  
Rustplek





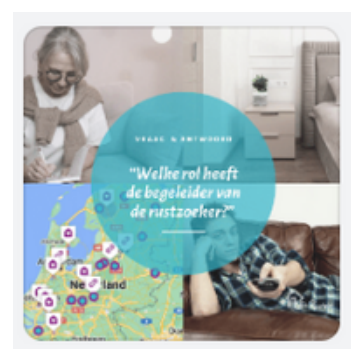
# VERGROTEN NAAMSBEKENDHEID

Net zoals de afgelopen jaren boden we elke maand een online kennismaking aan. Mooi om te vermelden dat bijna elke keer 1 tot 2 geïnteresseerde gastgezinnen deelnamen en zich in totaal 6 nieuwe 'losse' gastgezinnen aangesloten hebben. Dat betekende natuurlijk een of andere reisactiviteit naar al die plekken om elkaar persoonlijk te ontmoeten en de gastenverblijven te bekijken. Omdat de 'losse' gastgezinnen verspreid over Nederland zitten en niet aangesloten zijn aan een lokaal initiatief hebben we alle wijkteams en wethouders over ons aanbod in hun gemeente of regio via mail geïnformeerd. Hierop hebben we nauwelijks respons gekregen. Dit verrast ons, deze strategie vraagt om een andere tactische aanpak.

Bijna elke week hebben we minimaal een, meestal twee berichten op social media gepost. Elk kernteam heeft daarnaast zelf post's gedaan die we weer konden delen. Tijdens de zomervakantie (waar weinig gebeurt) hebben we een serie met FAQ's voor geïnteresseerde gastgezinnen gepubliceerd.

Op LinkedIn hebben we inmiddels 665 volgers (+17%), op Facebook 263 volgers (+14%) en op Instagram > 200 (+20%). Deze getallen zijn exclusief (!) de volgers van pagina's van de lokale initiatieven.

Helaas moesten we de 3e landelijke Rustplek dag af lassen vanwege te weinig belangstelling. We zijn nu met de kernteams in gesprek om een betere manier te vinden om ze in gezamenlijkheid toe te rusten.





## BIJZONDER!!

### Kinderboek over dakloosheid

Eind augustus 2023 kwam een licht en vrolijk (voorlees)boekje over dakloosheid en gastvrijheid uit. Elza Hogendoorn, pionier van De Rustplek Dordt heeft dit geschreven. In het boekje staat Nina met haar vriendje Silas centraal. In hun straat is een bijzondere dief actief, één die geen huis heeft en op zoek is naar eten. Nina heeft een grote doos en bouwt hiervan een huis. Dat brengt haar op een idee: de dakloze kan daar wel wonen. Ze gaan op zoek. Maar of dat goed gaat ...?

In het boekje komt zijdelings ook De Rustplek langs. Aan de goed bezochte boekpresentatie op 13 september 2023 in de bibliotheek in Dordrecht, waar ook de wethouder aanwezig was, was een wedstrijd gekoppeld, namelijk het maken van een 'huisdoos'. Kinderen kwamen met zeer creatieve voorstellen.

### Donatie door Fred Foundation

Volledig verrast werden we door een royale donatie van Fred Foundation. Fred Foundation ondersteunt maatschappelijke initiatieven die zich inzetten voor een leven in harmonie: met onszelf, met de ander en met de natuur. Het concept van de Rustplek, de toegankelijkheid, laagdrempeligheid voor en onze intensieve begeleiding van gastgezinnen overtuigden scout Sandra Kloezen van onze meerwaarde. En ... Sandra kwam op De Rustplek door onze activiteiten op social media. Onze post's worden gelezen.



# SAMENWERKING MET ANDERE ORGANISATIES

Ook hier kunnen we van highlights en teleurstellingen berichten. We werken al langer en nog steeds goed samen met Bron Lachai-Roï (Dalphsen), Keerpuntgastopvang (Veenendaal), Hugo de Groothof (Amsterdam) en af en toe met Veluws Logeren (Elburg en Oldebroek).

Wens was om de samenwerking met landelijke organisaties, die net zoals wij gebruik maken van particuliere woonruimte, te intensiveren: denk aan Kamers met Aandacht, Onder de Pannen of Hospi Housing. Het grote verschil is dat de genoemde organisaties met (hospita)huurcontracten werken, de gasten zich moeten kunnen inschrijven en de duur meestal +/- 12 maanden is. Het is niet gelukt om een gemeenschappelijk platform op te bouwen. Met Takecarebnb hadden we al 2021 contact gezocht om het een of ander te delen, ook hier kwam geen positie respons.

Een afspraak met Present Nederland is verschoven naar 2024. Er was net een nieuwe directeur begonnen die voorlopig zich op interne vraagstukken wilde richten.

Nu weer iets positiefs: Via Fred Foundation kwamen we in contact met stichting Anders, SUN en Quiet. Dat zijn drie organisaties die zich bezighouden met armoedebestrijding en niet met huisvesting. Bij een eerste gesprek met stichting Anders was een goede klik. Met SUN is al contact gelegd en bij Quiet zullen we nog een poging doen.



Wederom waren we uitgenodigd voor de landelijke conferentie rondom aanpak dakloosheid 'Iedereen een Thuis'. Het was vooral bemoedigend om te zien dat gemeenten nu veel meer vertegenwoordigd waren. De problematiek lijkt door te dringen naar degene die ook voor oplossingen kunnen zorgen.



## NIEUWE INITIATIEVEN

In de eerste maanden van het jaar waren we druk bezig met het voorbereiden van nieuwe Rustplek-initiatieven in Hoorn (West-Friesland) en Sneek (Zuidwest-Friesland). Daarbij horen presentaties en gesprekken met potentiële kernteamleden, gemeenteadviseurs en in Hoorn ook met de wethouder. Voor beide projecten zijn plannen geschreven en aanvragen voor subsidie door de gemeente vóór de deadline in september opgestuurd. Helaas hebben we tot einde 2023 geen uitsluitsel gekregen of de gemeente een lokale Rustplek ondersteunt. We weten dat in West-Friesland een ETHOS-telling gepland was ....

In Hilversum hadden we een eerste verkennend gesprek. De plannen voor informatieavonden zijn helaas niet tot uitvoering gekomen door tijdsgebrek bij de 'trekker'. We hopen op een goed vervolg in 2024.





# BERICHT VAN DE LOKALE INITIATIEVEN

## De Rustplek Amersfoort

Het jaar 2023 hebben wij af kunnen sluiten met prachtige resultaten. Waar wij in 2021 en 2022 nog sterke gevolgen merkten van de nasleep van corona, hebben dit jaar weer veel meer mensen met een hulpvraag ons kunnen vinden, én hebben wij veel meer mensen in nood kunnen helpen aan veilig tijdelijk onderdak. In 2020 en 2021 ontvingen we hiervoor 75 en 79 aanvragen van mensen die een plek zochten, en in 2022 85. Dit jaar hebben we maar liefst 106 aanvragen gehad. Vanuit al deze aanvragen hebben we 24 trajecten kunnen starten met een tijdelijke plek bij een gastgezin - vorig jaar waren dit er 21. De gemiddelde duur van een traject is ook omhooggegaan: van gemiddeld 13 weken in 2022 naar gemiddeld 16 weken per traject in 2023. Daarmee hebben we dit jaar in totaal 2700 nachten veilig onderdak geboden: dat is omgerekend ruim 7 jaar aan onderdak in één jaar tijd! Natuurlijk zijn wij verreweg het meest trots op onze gastgezinnen: zij zijn degenen die hun huis en hun hart openstellen aan iemand die om wat voor reden dan ook in zwaar weer zit. Voor de gastgezinnen komt de nieuwe gast binnen als volkomen vreemde, en toch kiezen zij er bewust voor om steeds weer hun gastvrijheid te delen met wie dat nodig heeft. In 2023 hebben we maar liefst 6 nieuwe gastgezinnen aan ons netwerk in Amersfoort mogen toevoegen. Helaas zijn er ook een aantal gastgezinnen gestopt door verhuizing of veranderde gezinsomstandigheden. Daarmee komt ons aantal vast actieve gastgezinnen nu op 20. Wat zijn we hen allemaal dankbaar!

Helaas hebben wij in 2023 geen nieuwe leden aan ons kernteam toe mogen voegen. Wij hebben De Rustplek Amersfoort het hele jaar draaiende gehouden met onze vaste (betaalde) coördinator, twee bestuursleden, en vier vrijwilligers voor de intakegesprekken en de trajectbegeleiding.



### De Rustplek Breda

Januari 2023 zijn we rustig van start gegaan met De Rustplek in Breda. Met dankbaarheid kijken we terug op 2023. Al gauw hadden we twee gastgezinnen en konden we drie (dreigend) dak- en thuislozen onderdak bieden via het project De Rustplek Breda.

Richard (65) leefde maandenlang in zijn auto nadat hij zijn huis was kwijtgeraakt. Tijdens een koude winter kon hij terecht bij een gastgezin om even tot rust te komen. Het gastgezin had een gastenverblijf in de tuin. Zo had hij echt z'n eigen plekje maar er was ook ruimte voor gezellig contact.

Het gastgezin had weinig tijd voor de onderhoud van de moestuin en Richard zijn grote hobby was werken in de moestuin! Zelfs nadat hij een permanente woning had gevonden bleef hij in contact met het gastgezin. Nog altijd komt hij graag even langs bij het gastgezin om te werken in de moestuin.

Hans en Peter zijn twee jonge twintigers. Beide komen uit een gezin waar de spanningen in het gezin zo hoog waren opgelopen dat thuiswonen niet meer ging. Gelukkig konden we voor beide jongens een Rustplek vinden waar ze tot rust konden komen en konden werken aan hun herstel. Het gaat goed met de jongens en inmiddels hebben beide jongens door het werk van onze collega's weer goed contact met hun ouders!

In 2023 lag vooral de focus om de bekendheid van het aanbod van De Rustplek in Breda te vergroten. Door middel van presentaties in kerken en bij netwerkpartners hebben we vele mensen kennis laten maken met het belang en de impact van het project. Het project is warm en enthousiast ontvangen!

Helaas zien we dat steeds meer mensen dak-en thuisloos (dreigen te) raken. De ervaring van De Herberg is dat, als deze groep op straat slaapt en niet snel geholpen wordt, ze in korte tijd te maken kunnen krijgen met drugs, criminaliteit en psychische problematiek. Om te voorkomen dat deze doelgroep vooral bezig is met overleven, terwijl ze iets moeten gaan opbouwen is rust en onderdak van het grootste belang.





### Vervolg Rustplek Breda

In 2023 hebben we echt mogen zien en ervaren dat dit project bijdraagt aan het voorkomen van verder afglijden en dat mensen (waaronder ook de gastgezinnen)! juist opgebouwd werden.

Daarom gaan we in 2024 actief van start met het werven van meer gastgezinnen. Zodat we meer mensen een tijdelijke Rustplek kunnen bieden.

### De Rustplek Dordt

De activiteiten waren zeer divers. Er zijn inloopavonden voor mogelijke gastgezinnen geweest. Er is een middag georganiseerd voor de gastgezinnen om elkaar te ontmoeten en om met de kinderen erbij te relaxen. Er is een filmpje gelanceerd en verder was het nodig om de taken te herijken. Verder zijn de financiën op orde gebracht en ook over de voorgaande jaren is financieel uitzoekwerk verricht. Subsidie van de gemeente is binnengehaald, daarnaast nog een fonds. De uitkomsten daarvan zijn bij elkaar gebracht in een nieuw beleidsplan met een daarbij passend plan van aanpak. Als bijzonderheid valt de wisseling in de personele bezetting op. Elza Hogendoorn heeft per april haar voorzitterstaken neergelegd en is opgevolgd door Franciske van Vugt. Enkele maanden later kon Elza haar taken als coördinator ook neerleggen, daarin werd ze opgevolgd door Lonneke van der Laan. Lonneke zag zich echter genoodzaakt om al na enkele maanden afscheid te nemen. Dat was een behoorlijk dieptepunt en zeker niet goed voor de motivatie. Vanwege toenemende drukte in het gezin van Els Kleijwegt nam ook zij afscheid als trajectbegeleider.

Op veel momenten bleek dat er nog veel zeer vanuit het verleden met Samen Dordt zat. Er is een goed gesprek geweest met Elly van Wenum waarin iedereen zich kon uitspreken. In zekere zin is dat te benoemen als hoogtepunt. In het komende jaar zullen nog gesprekken volgen over de positionering van Samen Dordt versus De Rustplek Dordt. Hierin willen we behoedzaam te werk gaan zonder daarin onnodig verhoudingen op het spel te zetten.



### Vervolg Rustplek Dordt

De plannen voor het komende jaar zijn dat we de rust in de tent behouden, met een coördinator die we voldoende ondersteunen en kansen geven om goed in te groeien in het werk voor De Rustplek. We moeten toewerken naar minimaal 18 plaatsingen en het liefst nog naar iets meer gastgezinnen. De vacatures voor zowel een coördinator en daarnaast voor trajectmedewerkers zijn inmiddels uitgezet en een eerste reactie daarop is inmiddels binnen. Elza Hogendoorn zal een nieuwe rol uitwerken, namelijk als communicatievrijwilliger gericht op Social media en communicatie in nieuwsbrieven en dergelijke. We zijn dankbaar dat ondanks de nodige tegenslag het werk onverminderd is doorgedaan. Daar heeft iedereen een mooie bijdrage aan geleverd en het heeft ons ook de rustplek dichterbij elkaar gebracht. Contacten met Ridderkerk zijn er nu ook, en mogelijk kunnen die in de toekomst hechter worden.

### De Rustplek Merenstreek

Als Rustplek Merenstreek zijn we naarstig op zoek naar gastgezinnen en medewerkers. Inmiddels zijn 2 gastgezinnen aangesloten en is binnenkort ons huis beschikbaar waarmee we 5 kamers beschikbaar hebben bij 3 gezinnen. Eind 2023 zijn de concept statuten naar de notaris gestuurd en we hopen begin 2024 dat de stichting een feit is. Er heeft zich ook iemand aangemeld die wil mee gaan werken binnen het Kernteam/bestuur en intakes wil gaan doen, gastgezinnen begeleiden. Daarmee hebben we een bestuursteam van 5 personen die ook ieder verschillende rollen vervullen. Zodra het team groeit en het aantal gasten en gastgezinnen toeneemt kunnen we zo nodig taken herverdelen. Mooi feit is dat het woonhuis aan het Turfspoor door het Fioretticollege is voorgesteld als sponsorproject 2023 voor de Franciscusdag, die de school jaarlijks organiseert. We hebben dankbaar gebruikt gemaakt van de mogelijkheid en daarvoor een presentatie gemaakt.



### Vervolg Rustplek Merenstreek

Tijdens 2 ochtenden zijn in totaal ca. 600 leerlingen met De Rustplek Merenstreek bekend gemaakt. Het sponsorbedrag dat ze met elkaar hebben bijeen gesport en gepraat is uiteindelijk het fantastische bedrag van € 14960,- geworden. Dit wordt deels besteed aan de inrichting van de gezamenlijke woon- eetkeuken, en verder de kosten van de notaris en gereserveerd voor cliënten voor wie de prijs per nacht te hoog is. Het komende jaar verwachten we meer en meer bekendheid te krijgen en aanwas van cliënten en gastgezinnen. De nood is groot horen we geregeld. We verwachten dat de mond tot mond reclame zijn werk gaat doen en mensen zich gaan melden die mee willen werken en mensen die gebruik gaan maken van een kamer.

### De Rustplek Ridderkerk

Het gastgezin dat zich als eerste had gemeld, is voor de komende jaren niet beschikbaar, dus die hebben we uit onze cijfers gehaald. Er zijn gelukkig 3 gastgezinnen voor in de plaats gekomen. We hebben diverse presentaties gegeven, o.a. in een kerk, bij een politieke partij en een welzijnsorganisatie. We hebben de burgemeester en een wethouder op bezoek gehad. We hebben het plan om verder te onderzoeken of subsidie voor ons haalbaar/zinvol is. Verder willen we doorgaan met hier en daar te presenteren. In maart staat er een informatieavond op het programma. We krijgen regelmatig aanmeldingen binnen, maar die blijken lang niet altijd geschikt of men haakt toch weer af. Maar als er een geschikte kandidaat is, willen we ook graag een plek kunnen bieden. We zijn dus vooral op zoek naar meest gastgezinnen.